

Esilal

Xkutankil: 11 mayo, 2018

Choq' re: Eb' li jolomil aj b'eresinel; eb' li jolomil awa'b'ejil reheb' li k'anjenel ch'uut; eb' laj Setenta re area; eb' li awa'b'ej re oqech, mision, ut distrito; eb' li obiisp ut awa'b'ej re uq'ej; eb' li awa'b'ejil re lix molameb' li xb'eenil; eb' li awa'b'ejil re li Komonil re Tenq'ank re oqech ut re teep, li Saaj Winq, ut li Saaj Ixq.

Nachal chaq sa': Li Ch'uut re li Tijonelil ut li Junkab'al (801-240-2134)

Rajom: Xkomon chik li patz'om li rajlal neke'patz'man chirix li Rilba'leb' li komon rik'ineb' li kawob'resinb'il molam re li tijonelil re Melkisedek ut eb' li Komonil re Tenq'ank

LIX IGLEES LI
JESUKRISTO
REHEB' LAJ SANTIL PAAB'ANEL
SA' ROSO'JIKEB' LI KUTAN

Sa' li hu taqlanb'il xb'aan li Xb'eenil Awa'b'ejil, "Rilba'leb' li komon rik'ineb' li kawob'resinb'il molam re li tijonelil re Melkisedek ut eb' li Komonil re Tenq'ank," sa' li 2 xb'e li po abril, 2018, xe'tawman junjunqeb' li patz'om ut sumehom re xtenq'ankil chixk'eeb'aleb' chi uxman li jalaak li yaab'asinb'ileb' sa' li jolomil ch'utub'aj-ib' re abril 2018.

Lix sumenkileb' lix komon chik li patz'om neke'tawman sa' li esilal a'in. Eb' li patz'om ut sumehom a'in naru neke'tawman ajwi' sa' li perel re li patz'om li rajlal neke'patz'man sa' ministering.lds.org.

Rilb'aleb' li komon rik'ineb' li kawob'resinb'il molam re li tijonelil re Melkisedek ut eb' li Komonil re Tenq'ank

LIX IGLEES LI
JESUKRISTO
REHEB' LAJ SANTIL PAAB'ANEL
SA' ROSO'JIKEB' LI KUTAN

Xkomon chik li patz'om li rajlal neke'patz'man, 11 mayo, 2018

Eb' li molam ut li Komonil re Tenq'ank

1. Ma nakawob'resiik lix k'anjel li obiisp ut li jolomil ch'utam re li teep rik'in lix jayalihom lix molameb' li xb'eenil ut li Komonil re Tenq'ank?

Hehe'. Li obiisp a'an li taqenaqil aj tij li najolomink sa' li teep ut "a'an naxk'e xb'eresihom ut xna'leb' reheb' li jun siir chik laj jolominel sa' li teep." (*Manual 1*, 2.1.1). A'an nextz'il rix ut naxk'ulub'a ani taataqlamanq re rilb'aleb' li junjunq komon ut junkab'al. Chi b'eresinb'il xb'aan li obiisp, li jolomil ch'utam re li teep nak'anjelak re "xtenq'ankil li junjunq komon chixtawb'al xnawom xch'ool, chixk'ulb'al li k'ojob'anb'il k'anjel re li kolb'a-ib', chixk'uulankileb' lix sumwank, ut chi ok choq' tz'aqal aj tzolom chiru li Jesukristo" (*Manual 2*, 4.4). Li kawob'resinb'il xmolameb' li xb'eenil ut li Komonil re Tenq'ank—li jolominb'ileb' xb'aaneb' lix awa'b'ej, li komoneb' sa' li jolomil ch'utam re li teep—te'xnimob'resi xwankil li ch'utam a'an.

2. K'a'ru li molam wankeb' wi' li komon sa'eb' li awa'b'ejil re li santil ochoch, li mision, ut li CCM?

Eb' li winq a'in komoneb' sa' lix molameb' li xb'eenil sa' li teep wankeb' wi'.

3. Sa' jun li oqech, ma komoneb' li taqenaqil aj tij li neke'k'anjelak sa' li awa'b'ejil re jun uq'ej sa' lix molameb' li taqenaqil aj tij?

Ink'a'. Eb' li taqenaqil aj tij li neke'k'anjelak sa' jun awa'b'ejil re uq'ej moko komoneb' ta sa' lix molameb' li taqenaqil aj tij. Sa' lix molameb' li taqenaqil aj tij, ka'ajwi' wankeb' li ani tento naq taqenaqil aj tijeb' xb'aan naq b'oqb'ileb' sa' li awa'b'ejil re li oqech, sa' jun li obispil, malaj sa' li taqenaqil ch'utam, ut jo' yuwa'b'ejil aj k'anjel

4. Eb' li xb'eenil li neke'k'anjelak sa' jun obispil (qayehaq, sa' jun oqech reheb' li saaj maji sumsukeb'), ma komoneb' sa' lix molameb' li taqenaqil aj tij?

Ink'a'. Eb' li xb'eenil li neke'k'anjelak sa' jun obispil moko komoneb' ta sa' lix molameb' li taqenaqil aj tij.

5. Ma tento naq li awa'b'ejil re lix molameb' li xb'eenil te'rula'ani malaj te'aatinaq sa' jun tz'ilok-ix rik'in li junjunq komon sa' li molam rajlal chihab' (chi'ilmanq *Manual 2*, 7.3.2)—rik'in naq ak te'aatinaq rik'ineb' sa' jun li tz'ilok-ix re xq'axtesinkil li esil chirix rilb'aleb' li komon kaahib' sut chiru li chihab'?

Hehe'. Jo' jun raqal re lix teneb'ahomeb', li awa'b'ejil re lix molameb' li xb'eenil tento te'aatinaq sa' jun tz'ilok-ix rik'in li junjunq komon sa' li molam chirix lix k'anjeleb' sa' li tijonelil—jo'

ajwi' chirix chan ru wan aj k'amol re li tijonelil, lix sum aatin, ut lix junkab'al—rajlal chihab'. Naru naq te'b'aanumanq li tz'ilok-ix a'in chiru chixjunil li chihab'. Mijunajiik li tz'ilok-ix a'in rik'in li tz'ilok-ix re xq'axtesinkil li esil chirix rilb'aleb' li komon b'ar wi' na'oken ajwi' jun li ochb'een.

6. Ani naru taatenq'anq reheb' li awa'b'ejil re lix molameb' li xb'eenil ut li Komonil re Tenq'ank re xk'eeb'al chi uxmanq li k'anjel re li kolb'a-ib'?

Eb' li awa'b'ejil re lix molameb' li xb'eenil ut li Komonil re Tenq'ank naru te'xk'uub'eb' li komon re xtenq'ankileb' chixk'eeb'al chi uxmanq li k'anjel a' yaal jo' na'ajman ru. Qayehaq, taaruq raj te'xb'oq junjunqeb' li komon re b'eresink ut tenq'ank sa' k'anjelak chiruheb' li komon, sa' xb'aanunkil li k'anjel re li santil ochoch ut li resilal li junkab'al, sa' xjultikankil li evangelio, ut sa' xtenq'ankileb' li neb'a'.

7. Ma naru taawanq numenaq jun xmolameb' li xb'eenil malaj Komonil re Tenq'ank sa' jun li teep?

Naru. Jo' yeeb'il sa' Tzol'leb' ut Sumwank 107:89, naq wan sa' jun li teep naab'aleb' sa' li Tijonelil re Melkisedek, eb' laj jolominel naru te'xtuqub' xkomon chik lix molameb' li xb'eenil. Naq wan chi jo'kan, b'isb'ilaq raj chi us lix jek'inkileb' li komon jo' chanru lix chihab', lix na'leb', li ropiis, ut lix kawilal sa' li tijonelil. Juntaq'eet nak'ulman rik'in li Komonil re Tenq'ank.

Rilb'aleb' li komon

8. Chan ru naq eb' li komon sa' lix molameb' li taqenaqil aj tij te'okenq sa' rilb'aleb' li komon?

Chi b'eresinb'il xb'aan li obiisp, li taqenaqil aj tij li najolomink sa' li teep, eb' li komon sa' lix molameb' li taqenaqil aj tij ut lix junkab'aleb' neke'xk'ul laj ilol komon winq ut ixq jo' taqlanb'il xb'aan lix molameb' li xb'eenil ut li Komonil re Tenq'ank sa' li teep wankeb' wi'.

Xb'aan naq teneb'انب'ileb' li awa'b'ejil re li oqech ut eb' li opispil chirilb'aleb' chixjunileb' li komon sa' li oqech malaj li teep, ink'a' junelik k'eeb'ileb' lix k'anjel jo' aj ilol komon winq re jun komon malaj junkab'al. Jun aj taqenaqil ch'utam malaj yuwa'b'ejil aj k'anjel naru te'xk'ul xk'anjel, a' yaal jo' na'ajman ru sa' li na'ajej wankeb' wi', jo' b'eresinb'il xb'aan li awa'b'ej re li oqech. Wi k'eeb'ileb' xk'anjel, taak'ehe'q raj xb'aan li awa'b'ej re lix molameb' li xb'eenil chi b'eresinb'il xb'aan li obiisp re li teep wankeb' wi'.

Rik'in ajwi' li xninqal ru teneb'ahom jo' taqenaqil aj tij li najolomink sa' li teep ut aj raqol aatin sa' Israel, eb' li obiisp wankeb' ajwi' lix teneb'ahom, rochb'eeneb' lix tenq' aj k'ehol na'leb', re rilb'aleb' li saaj. Tzol'leb' ut Sumwank 107:15 naxye, "Li obispil wan choq' awa'b'ejil re li tijonelil [re Aaron], ut naxk'am xlaawil a'an, malaj li wankilal k'eeb'il re." *Manual 1*, 2.2, naxye, "Eb' li komon sa' li obispil neke'xk'aak'ale ut neke'xch'olaniheb' li saaj winq ut saaj ixq sa' li teep."

Jo'kan ajwi', li awa'b'ej re li oqech, jo' li taqenaqil aj tij li najolomink sa' li oqech, a'an "li xb'eenil aj jolominel sa' li k'aru re li musiq'ej sa' li oqech" (*Manual 1*, 1.1.1) ut "najolomink sa' xb'een li k'anjel re li kolb'a-ib' " (*Manual 1*, 1.1.2).

9. Ma naru naq li awa'b'ej re lix molameb' li xb'eenil ut li Komonil re Tenq'ank te'xb'oq xkomon chik li tenq' aj k'ehol na'leb' re tenq'ank rik'in rilb'aleb' li komon?

Ink'a'. Wan wiib'eb' ajwi' lix tenq' aj k'ehol na'leb' jun li awa'b'ej. Wi jun aj jolominel naraj ru xkomon chik li tenq', naru te'xk'uub' xna'leb' rik'in li obiisp chirix xb'oqb'al jun malaj wiib' oxib' chik aj tz'iib'anel choq' re li k'anjel re rilb'aleb' li komon. Qayehaq, eb' aj tz'iib'anel a'in taaruq raj te'k'ehe'q xk'anjel re xkawresinkil xhoonalil li tz'ilok-ix re xq'axtesinkil li esil chirix rilb'aleb' li komon ut re xtenq'ankil xk'uub'ankil jun li reporte trimestral re li tz'ilok-ix xe'b'aanuman.

10. K'aru lix k'anjeleb' laj tenq'anel ut laj jolominel re li k'anjel re rilb'aleb' li komon?

Maak'a' chik li b'oqb'al re laj tenq'anel ut laj jolominel re li k'anjel re rilb'aleb' li komon. Tento naq te'raqe'q xk'anjel li xe'k'anjelak sa' li b'oqb'al a'an.

11. Ani nab'aanunk re li tz'ilok-ix re xq'axtesinkil li esil chirix rilb'aleb' li komon?

Li junjunq komon re li awa'b'ejil re lix molameb' li xb'eenil ut li Komonil re Tenq'ank neke'xb'aanu li tz'ilok-ix re xq'axtesinkil li esil chirix rilb'aleb' li komon. Us ta sa'eb' li teep rik'in naab'al komon, eb' laj jolominel te'xtaw naq ink'a' ch'a'aj xb'aanunkil chixjunileb' li tz'ilok-ix wi li junjunq komon re li awa'b'ejil tixb'aanu junjunq tz'ilok-ix rajlal xamaan. Ink'a' na'ajman ru naq k'iila hoonal li junjunq tz'ilok-ix re xq'axtesinkil li esil chirix rilb'aleb' li komon.

12. Chiru li junjunq trimestre, jo'q'e te'b'aanumanq eb' li tz'ilok-ix re xq'axtesinkil li esil chirix rilb'aleb' li komon?

Naru ut us wi eb' li tz'ilok-ix re xq'axtesinkil li esil chirix rilb'aleb' li komon te'b'aanumanq *chiru* li trimestre—ink'a' ka'ajwi' sa' li roso'jik xamaan malaj po re li trimestre. Naq eb' laj jolominel rajlal yookeb' chixb'aanunkil li tz'ilok-ix, te'xk'e reetal naq naru te'xk'e chi uxmank li musiq'ejil ut ruchich'och'il rajb'al li rilb'aleb' li komon.

Chan ru naq te'okenq li saaj sa' rilb'aleb' li komon

13. Ma naru naq eb' li saaj winq ut saaj ixq te'xk'ul jun komon li moko saaj ta choq' rochb'een sa' rilb'aleb' li komon?

Naru. Li tenq'anel na'leb' sa' li hu "Prevenir y responder al abuso" naxye naq eb' li saaj naru te'k'anjelaq jo' rochb'eeneb' li ani moko saaj ta. "Rilb'aleb' li komon" maawa' ka'ajwi' jun "ch'ina k'anjel" malaj "tzoleb'aal," jo' yeeb'il sa'eb' li tenq'anel na'leb' a'an.

Tento naq eb' laj jolominel te'xk'oxla chi us ut rik'in li musiq'ej naq neke'xk'e xk'anjel jun saaj jo' rochb'een jun aj ilol komon. Eb' li winq malaj ixq ak ninqeb' us naq ink'a' te'xb'aanu

k'a'ruhaq li maare taa'ile'q naq ink'a' us. Tento naq te'xk'oxla chi us chirix chan ru wankeb' naq junes wankeb' rik'in li saaj re naq li saaj a'an tuqtu taareek'a ut taawulaq chiru rilb'aleb' li komon. Jo'kan ajwi', us raj naq ink'a' k'eeb'il xk'anjel jun saaj chirilb'al jun ochoch malaj junkab'al wan wi' mas li ch'a'ajkilal.

14. Ma tento naq chixjunileb' li Damita ut li Laurel te'xk'ul xk'anjel sa' rilb'aleb' li komon?

Naru naq te'k'ehe'q xk'anjel li Damita ut li Laurel re rilb'aleb' li komon. Eb' li na'b'ej yuwa'b'ej ut laj jolominel te'xk'uub' xna'leb' rik'in li junjunq chi saaj ixq, ut wi us wan ut wi naraj k'anjelak, naru taak'ehe'q re jun xk'anjel re rilb'aleb' li komon. Eb' li saaj ixq neke'k'anjelak rochb'eeneb' li ixq sa' li Komonil re Tenq'ank.

15. Ani nak'ehok re li saaj jun xk'anjel re rilb'aleb' li komon?

Chi b'eresinb'il xb'aan li obiisp, jun komon re li awa'b'ejil re li Komonil re Tenq'ank naxk'e xk'anjeleb' li Damita ut li Laurel. Ut, chi b'eresinb'il xb'aan li obiisp, jun komon re li awa'b'ejil re lix molameb' li xb'eenil naxk'e xk'anjeleb' laj tzolonel ut laj tenq'anel sa' li tijonelil.